

XVII Concurso
de Tapas na
Coruña do
4 ao 14 de
novembro

Páxina 7

Deputación
da Coruña
súmase á
Declaración
de Valladolid

Páxina 6

Ríos e A
Gudiña terán
novos centros
de maiores a
finais de ano

Páxina 9

Sober,
distinguido
cunha
bandeira verde
de Galicia

Páxina 13

Novo acceso á
autovía AG-53
en sentido
Ourense
desde Dozón

Páxina 14

Valentín González Formoso novo Secretario Xeral do PSdG

Páxina 5

Entrevista

Juan Antonio Turnes, profesor na
Facultade de Ciencias Económicas da USC

“A estrutura económica
dun territorio condiciona
o seu debate”

Páxina 2

Entrevista

Por Moncho Mariño

**Juan Antonio Turnes, profesor na Facultade de Ciencias Económicas da USC.
Autor do libro “Descentralización fiscal e desenvolvemento”**

“A estrutura económica dun territorio condiciona o seu debate”

Juan Alberto Turnes Abelenda é profesor na Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais da USC, no Departamento de Economía Aplicada. A publicación do seu libro *Descentralización fiscal e desenvolvemento* (Laiovento, 2021), realiza unha análise sobre o sistema económico descentra-

lizado e as súas implicacións, ben dentro do sistema autonómico español ou ben extrapolando a outros sistemas descentralizados. A conversa co profesor Turnes non pode evitar falar da estrutura económica galega e dos por ques sobre un desenvolvemento territorial pouco incentivado.

-Cales serían os posibles motivos polos que un estado descentraliza a súa administración económica?

O libro intenta analizar desde unha perspectiva que creiamos necesaria, o proceso de descentralización económica que se deu en España. Centrémonos na discusión sobre as balanzas fiscais. Ese era o principal obxectivo, mais por outra parte tamén tentamos analizar unha parte das relacións aparelhadas ao proceso de descentralización económica dentro dun estado. Sobre as razóns para descentralizar as competencias económicas son moi variadas. Desde unha perspectiva económica poderíamos dicir que o mundo económico é moi heteroxéneo que vive na globalización. Esta globalización implica tomar decisións en diferentes niveis e onde a economía cada vez é máis global, mais tamén é moi territorial, non estamos en economías de aglomeración. As economías están interconectadas mais están moi territorializadas. Crean ecosistemas en diferentes territorios e eses ecosistemas necesitan tomar decisións. Hai cada vez unha maior comunicación entre o mundo económico e do mundo da administración, das empresas e moitos outros factores que están interactuando nun territorio. Iso implica que desde administracións moi alonxadas é difícil tomar decisións porque estás moi lonxe. A base científica parte das ideas nacidas nos EE.UU, canta máis descentralización maior coñecemento da realidade económica e social dun territorio. Iso promoverá decisións económicas máis

eficientes. Hoxe en día vai máis alá, porque hai unha necesidade económica de descentralizar.

-Que papel xoga entón a balanza fiscal dentro da descentralización económica dentro dun estado?

O que busca medir esta balanza fiscal son dous obxectivos. Un é medir a equidade, é dicir, independentemente dos impostos que paguemos e onde vivamos, recibiremos todos os mesmos servizos. O segundo obxectivo é medir o dividendo fiscal, resumindo, se teño toda a autonomía fiscal, canto vou gañar eu?, ou canto vou perder? A equidade intenta medirse mediante o sistema “carga-beneficio” e o dividendo fiscal intenta medirse mediante o fluxo monetario. Todo iso ten a súa complexidade por iso, desde unha perspectiva política, intentan simplificar esta balanza fiscal. Isto pode acabar como por exemplo “España róbano” de Cataluña, e por outra parte o Estado di que hai territorios excesivamente subsidiados, como dirían de Galicia ou de Andalucía. Ou como dixo o BNG, Galicia ten déficit por recibir menos recursos dos que aporta. O País Vasco estaría fóra por ter o seu propio sistema de financiamento.

-A descentralización acaba sendo unha ferramenta política, tivo esta sensación mentres realizaba o seu traballo?

O das balanzas fiscais é un tema moi politizado. A balanza fiscal aporta información que deberíamos saber interpretar. Nalgúns casos apórtase moito e recíbese pouco, especialmente en territorios como Galicia onde é un debate

pobre. O bo da balanza fiscal é que se introducen moitísimas variables económicas. Para un territorio como Galicia é máis interesante ir máis alá do saldo fiscal. O interesante aquí sería analizar todas as partidas existentes, especialmente incorporar outras variables que xogan dentro da descentralización. Mais a realidade é que este tema si está moi politizado e é difícil falar sobre el porque ademais hai moito nesgo e polarización. Creo que estas polarizacións son produto da complexidade das balanzas fiscais. Se falamos de maneira moi técnica sobre a balanza fiscal ninguén comprendería a súa totalidade. Entón a maneira de poder explicar á cidadanía todo o dito é simplificando esa balanza fiscal.

-Tendo en conta todos estes parámetros, porque a balanza fiscal repercute dunha maneira subsidiada a pesar dos recursos que ten, como din algúns partidos?

Leo e escoito moitos comentarios onde se mesturan moitos conceptos. Un deles é que os impostos das empresas que se pagan en Madrid. Aí xa empezamos a mesturar conceptos. Os impostos sociais non se pagan en Andalucía ou en Galicia senón que os recada o Estado, se a recadación é de 20.000 millóns por exemplo, a pregunta é, canto procede de cada territorio? Esa é unha tarefa moi complexa onde tes que asumir moitas hipóteses porque esa estimación non é directa. Esa estimación intenta recoller parte das demandas dos diferentes territorios. Logo hai outro debate arredor do imposto de sociedades, ese é

un feito impositivo que permite unha determinada recadación. Sobre o feito de por que non hai máis beneficios tendo diversas fontes de enerxía, por exemplo, iso sería un debate que estaría máis aló da balanza fiscal. Ao mellor serían necesarios outros impostos ou mecanismos que compensen o impacto ecolóxico e ambiental, mais ese é outro debate. Hoxe en día a balanza fiscal é un elemento que ten outro obxectivo. Para responder á pregunta en si, hai que ampliar o debate máis aló da balanza fiscal.

-Por que non se materializou un sistema propio en Galicia logo da descentralización autonómica?

Hai que diferenciar dous temas. A descentralización fiscal e o modelo autonómico primeiro, está pensado para a xestión de servizos fundamentais. Isto representa o 90% do modelo de financiamento. Ás CCAA quédalles unha porcentaxe sobre a cal teñen plena autonomía. Conseguen crear recursos a través de impostos propios que se poden xestionar en base ás competencias asumidas. O problema foi durante os últimos anos, os recursos recadados foron moi limitados, a crise de 2008 foi dura, o goberno realizou uns recortes que implican recortes na túa política autonómica a nivel xeral dentro da túa autonómica.

Isto impediu levar adiante transformacións na estrutura económica, case non hai cambios tecnolóxicos, científicos e as políticas de I+D en Galicia son limitadas e hai moi pouco tempo que comezaron a actuar.

-Bota de menos un mínimo de pedagogía para poder explicar elementos coma estes de cara o público?

Boto de menos debate. A pena é que en Galicia parece non haber un ecosistema de debate, quizais porque non hai moitos actores económicos ou falta máis tecido social, posiblemente. A estrutura que temos aquí obedece a dous tipos de empresas, as que son moi grandes, caso Inditex, empresa que xoga noutra liga. A esas grandes empresas non lles interesan estes debates, están noutros debates dentro dun contexto máis internacional. O resto de empresas en Galicia, o 90%, son empresas pequenas en sectores moi maduros de baixo valor engadido. A estrutura económica dun territorio condiciona o seu debate. Por outra parte, creo que o outro punto moi importante é a cuestión demográfica en Galicia, porque onde parte da xente formada se vai e a media de idade é elevada, o debate económico ten as súas limitacións. Por tanto hai diferenzas moi marcadas con outros territorios.

Daqui, dalá e dacolá

Hoxe non os vou incomodar coa miñas veleidades políticas e intelectuais. Supoño que alguén se terá preguntado, pero, quen é este señor, individuo ou como se exprese, para darmos leccións de nada?

E ten razón; o problema é que a algúns aínda nos corre sangue vermello polas veas e nos leva o demo cando escoitamos ou lemos certas barbaridades que pretenden creamos como se foran a Biblia para os crentes. Diante diso, vanme permitir, eu sublévome. Como? Pois conversando, escribindo

Pero tranquilos. Hoxe, como lles prometín, vou limitarme a indicar uns cantos temas de actualidade. Farei, como non podería ser doutro xeito, un breve comentario e dareille o consello de que se están interesados tiren do fío e de que se informen axeitadamente e con calma porque os temas dan para moito. Algúns xa levan uns meses no “mercado da información”, outros son máis recentes.

Vexamos:

Celebrouse un Seminario sobre “Justicia algorítmica en clave de género”. A doutora en Política Tecnolóxica Gemma Galdón, presidenta da Fundación Éticas, dinos que non podemos reducir a complexidade humana; estamos implantando algoritmos sinxelos para ámbitos complexos. A complexidade que vemos os humanos é ciencia ficción para a Inteligencia artificial (IA). Senón intervimos seguirán pagando os de sempre, dinos a doutora.

Michelle Bachelet, Alta comisionada de Nacións Unidas para os Dereitos Humanos, vén de solicitar con urxencia unha moratoria na venda e uso dos sistemas de Intelixencia Artificial. Mesmo solicitou a prohibición directa cando esta tecnoloxía non cumpra coas normas internacionais.

A Intelixencia Artificial pode ser unha forza para o ben, que axuda á sociedade a superar algúns dos maiores retos deste momento; pero tamén pode ter efecto nocivo, incluso catastróficos, cando se usa sen prestar a debida atención á súa capacidade de vulnerar os dereitos humanos, comenta tamén Bachelet.

Outra “perla” informativa destes mo-

mentos e da que vostedes terán escoitado e lido moito, dun lado e doutro, é o “asunto da vivenda”.

A vivenda é algo serio na vida da persoas. Estean solteiras ou casadas, xa non digamos viúvas/os. Todos precisamos un teito que nos acolla para sentirnos

como persoas. Por desgraza, xa temos moitos cidadáns que se ven na obriga de vivir debaixo dunha ponte. Deses falaremos outro día.

Un ilustro político, do que non quero lembrar nen sequera o seu nome, dixo, tan tranquilo, que calquera que teña un posto de traballo e un soldo xa ten acceso a unha vivenda; que non é preciso dramatizar tanto.

Pregunta, en que mundo vive este espécimen político? Tivo necesidade de buscar aluguer nas grandes cidades cun soldo de 900 ou 1000 euros? Falamos dun “estudo” que non dunha vivenda como todos a entendemos, claro. Coñece canto gaña un traballador na hostelería lavando pratos ou meténdoos nunha máquina e logo sacalos e ordenalos no sitio correspondente? Sabe o soldo dun peón albanel nunha grande cidade, agora que parece a construción se está tirando á piscina sen calcular, demasiado, se ten auga ou non? Non fagan o mínimo caso. Visiten distintas inmobiliarias e comproben cal é a realidade. Levarán indesexables sorpresas, pero isto é o que hai. Os políticos non teñen ese problema, por iso botan a lingua ao clareo e tan panchos.

Principio de curso; de canto teño que dispoñer para mandar os meus fillos/as ao

colexio?

Ben aquí temos un tema confuso e descoñecido para moita xente.

Aínda non tivemos, dudo que algún día o teñamos, un Goberno (como existen en moitos Países da nosa contorna) que ofrezca unha educación gratuita dende o parvulario ata a universidade. Aí estarían, obviamente, incluídos os libros de texto. Non digo tamén as carteiras escolares porque este é un capítulo que cada familia desexa controlar. Aínda que non sería disparatado que tamén foran gratuitas as carteiras. Por que non?

Non obstante, cando chega o principio de curso os pais e nais non se libran dunha forte dor de cabeza. Organizar un comezo de curso para varios nenos ou nenas, rapaces ou rapazas, tiralles o sono a calquera. Sen embargo temos que sufrir aos altos falantes de turno coa cantinela de que a cousa non é para tanto; sobre todo aos ricos e aos políticos. Aos ricos porque para eles é o momento de mostrarse diferentes mandando ás súas crías a colexios privados, onde, iso din, ensinan idiomas, teñen profesores nativos, departamentos de ximnasia, música, etc. Claro que custan cartos pero aí está o seu sinal de distinción. Vemos os alumnos pola rúa e xa sabemos que non reciben ensinanzas nun colexio público. A estes pais e nais o principio de curso non lles preocupa. Todo o contrario, libéranse de ter que aguantar os fillos/as na casa máis tempo do normal, privándolle de saír coas amigas á cafetería ou ao ximnasio pra non perder as formas.

Vostedes se non pertencen á alta sociedade non deixen de presionar o goberno de turno, sexa da cor que sexa, para que a gratuidade chegue a todas as familias. Se hai algunhas ás que non lles preocupa e prefiren seguir distinguíndose das demais, alá cada cual. Pero o sufrimento e as dores de cabeza da maioría das familias iso é importante e serio. Días atrás alguén, non importa quen, me comentaba que tiña uns amigos que presumían de que os seus fillos entraran nos respectivos colexios

con 3 anos

e, estaba previsto, saírían aos 20 ou 20 e tantos anos cun título universitario debaixo do brazo. Efectivamente, iso ocorre. Podemos ser testemuñas por entrar no despacho dalgún personaxe importante (home ou muller) e comprobar como ten a parede cuberta con títulos de distintas actividades pendurados na parede. Nalgúns casos pensamos que, se esa persoa de verdade fixo todo aquilo que mostra, ten que ser un fenómeno na súa materia. Claro que logo a realidade dános nos fociños e comprobamos como apenas existe relación entre o que potencialmente representan os títulos e o que nos demostra o personaxe en cuestión. Pero, como di un amigo meu “por papeis que non quede”. Ten razón. Xa dicían os vellos do lugar: onde hai papeis calan barbas. Así que nós a calar.

O importante é darlle caña ao goberno de turno.

Estamos metidos en fariña económica. Os orzamentos para 2022 están sendo “pulidos” no Congreso dos Deputados. Alí podemos escoitar de todo; ata palabras malsoantes, insultos ás veces que a presidenta do parlamento debe cortar de raíz.

Que lles pasa aos políticos para ser tan maleducados?. Eles erre que erre para ofrecernos unha nova lei de educación e logo resultan ser uns maleducados.... Está claro que tal como sabemos dende sempre unha cousa é a ciencia, outra a civilización e outra ben distinta é a educación. Claro que hai quen pensa que se ten un título universitario xa se pode permitir certas liberdades lingüísticas; ou sexa, xa pode ser maleducado/a porque como se lle considera importante, distinguido/a, xa lle perdoamos todo. Pois vai ser que non. A educación é algo que vén de familia; algo que nos trasmiten nosos pais dende a teta; si, porque aos críos as nais ata lles educan mentras lles dan de mamar. É na familia onde aprendermos a comportarnos con educación, respectando os demais; considerándoos ao mesmo nivel ca nós e mostrando bos modais. Podemos ser moi listos, como se dicían nos meus tempos de estudante; podemos estar moi civilizados porque temos mundo, como se dicía daquela, pero tamén podemos ser uns perfectos maleducados.

Continúa na páxina seguinte...

Director: Guillermo Rodríguez Fdez.

T.658 58 50 49

guillermo@novasdoeixoatlantico.com

Edita: Editorial NOVAS DO EIXO ATLÁNTICO S.L.

Avda. Sarmiento Rivera, 4-4ºD

(36860 PONTEAREAS - GALIZA) - T. 986 64 12 69

redaccion@novasdoeixoatlantico.com

Imprime: Publicaciones Tameiga S.L.

Publicidade: Departamento propio e axencias
publicidade@novasdoeixoatlantico.com

Fotografía: Hernández e departamento propio

Deseño e maquetación: Fran Eiró

Colaboradores:

GALIZA: Montserrat Rodríguez – Porto Ucha – Raquel Vázquez – C. Méixome – M. Xiraldez – Pérez Lema – X. Glez. Mtnéz. – M. Bragado – B. Iglesias (Mero) – Nemesio Barxa – Andrea Goro – Anxo Mena – I. Otero Varela – Susi Rodríguez – Jesús Témez Fernández – Isidoro Gracia – Rafael José Adalid – Laura de Cáceres – Kiko Neves – Ramón Mariño – Manuel Estévez.

PAIS BASCO: Nicolás Xamardo. **CANARIAS:** Fco. Puñal.

Fotografía: Dpto. Propio.

Humor: Tokio, Martirena – Pepe Carreiro – X. Marín – Xosé Manuel Fernández Montes (Hermanager Produccións) – Ignacio Hortas – Francisco Puñal – Felix Ronda – Fuco Prado – Sex.

Opinión

Caderno da viaxe

Por Xoán Antón Pérez-Lema

Disparármonos ao pe

Nesta xeira do debate da nación, PPdG e PSdG aprobaron no noso Parlamento unha proposta contra o dereito a decidir de Galicia, pois que “o futuro colectivo da nación española corresponde a todos os españois”. Cómpre respectarmos esta proposta, porque defender Galicia como parte inseparábel da indivisíbel España é absolutamente lexítimo.

Mais cómpre analisarmos fondamente esta idea. Pactarmos unha España unida dende a igualdade de dereitos e a garantía do noso benestar sería unha boa opción, se o facemos dende a cosoberanía, pactando unha unión dende unha mistura de ferramentas de federalismo asimétrico e confederalismo. É dicir, se pactamos a unidade do Estado español no contexto da unidade europea reservándonos un amplo autogoberno que garanta plenas competencias a respecto da nosa lingua, cultura, educación,

Dereito Civil, ordenamento territorial e réxime local e o control das ferramentas para o noso benestar: os portos e aeroportos todos, as políticas de promoción económica e, por riba de todo, a normativa fiscal e máis a recadación, liquidación e inspección do conxunto dos tributos todos, porque non pode haber autogoberno sen financiamento nin descentralización do gasto público sen a parella descentralización dingreso público.

Velaí que o aprobado este día polo Parlamento amose o peor dos dependentismos amosado nunca pola nosa Cámara ao longo dos seus case 40 anos de vida. Porque a proposta aprobada non defende a unidade do Estado no contexto da Constitución de 1978. Non. O aprobado é moito máis grave, porque demite dos dereitos históricos de autogoberno recoñecidos á Galicia ao abeiro do artigo 2 en

relación coa Disposición Transitoria Segunda da Constitución que, incorporados ao Estatuto, esixen que calquera modificación do marco xurídico-político galego sexa aprobada polos representantes parlamentarios do Estado e de Galicia de xeito bi-

lateral e paccionado.

O Parlamento de Galicia ven de recoñecer que o Estado español poida decidir el só a respecto do noso futuro político, sen nos consultar ao respecto. Esta decisión conecta coa recentralización adoptada a medio da mutación constitucional material levada adiante estes anos polo Tribunal Constitucional, desnaturalizando as fórmulas bilaterais da Constitución de 1978 e do Estatuto de 1981 e deixa á intemperie ao noso País.

Confunden o cú coas catro témporas o PPdG e o PS de G? Queren negar o dereito ao autogoberno galego? Ou queren definir xa de vez o Estatuto como simple carta outorgada e ao autogoberno como concesión española?

Velaí que o dependentismo sexa cativo, curto de ollada e prexudicial para o noso futuro social, económico e cultural. É disparármonos ao pe.

...Ven da páxina anterior.

En que quedamos? Queremos ou non queremos Poder?

Presten atención, non se deixen engaiolar cando un político, por exemplo un presidente autonómico se laia de que o Goberno Central non lle dá poderes, non lle permite facer cousas que lle gustaría ofertar aos cidadáns da súa autonomía. Pode resultar, normalmente é así, que o fagan por desgastar o Poder Central, sexa do partido que sexa, porque ocorre que cando, precisamente dende o Poder Central, lle dan “poderes” renuncian a utilizalos ou replican que esas “cousas” debe facelas o Goberno Central. Lémbranse da pandemia (claro, aínda non se foi de todo). As Autonomías criticaban que Madrid quería mangonear todo. Logo cando Madrid decide compartir poder, e aínda permitir que os dirixentes autonómicos tomaran decisións propias, entón contraatacan dicindo que Madrid quere lavarse as mans nos momentos conflictivos.

Non pasou só coa pandemia, pasa nestes momentos coa lei de vivenda. Asunto complicado, por suposto. O problema da vivenda é un dos máis difíciles de resolver. Millóns de cidadáns sen vivenda propia e sen capacidade para alugar unha porque os alugueres están polas nubes. Chegados a este punto o Goberno Central

tenta levar ao BOE unha nova lei de vivenda na que, dalgún xeito, se “controlen os abusos” dos propietarios de vivendas, sobre todo eses lobbys que se fan con miles delas e logo xogan coas necesidades da xente. Esta lei cede Poder ás Comunidades porque o tema da vivenda está traspasado; non é o Goberno quen ten a capacidade de aplicar a lei; si de legislar, como non podía ser doutro xeito, pero non para aplicala. E resulta que agora certas Autonomías xa se enfrontan ao Poder Central anunciando que non van utilizar as ferramentas que o Goberno Central pon nas súas mans. Por que? Aquí está a nai do año. Para permitir que os cidadáns de baixo poder económico poidan ter acceso a unha vivenda de aluguer, a lei establece certos criterios para que os propietarios non abusen. Claro que estes “señores” maioritariamente son xente de alto poder económico; altos propietarios aos que lles molesta que alguén veña a importunalos nas súas tomas de decisión. Ou sexa, queren facer o que vaia ben aos seus petos sen importarlles quen sexa a vítima. Eles/as son donos de pisos e vivendas e o que precise aluguer que pague o que lles vai ben ás súas economías.

Aquí é onde ten que intervir o Poder Autonómico. Pero, claro,

eses propietarios son “amigos do Poder” e poden sentirse ofendidos de que alguén se diga como ten que alugar os seus inmobles. Xa se imaxinarán de que estamos falando. Claro, para gobernar a favor dos mais necesitados hai que “molestar” aos que máis teñen que non están dispostos a distribuír a riqueza que a todos pertence (aínda que estea mal repartida), pero que eles sós controlan.

Quen dixo “medo” habendo tantos e tan ricos?

Ai temos unha mostra. Vimos de coñecer uns datos que dan calafríos. Durante o tempo de pandemia, cando todos ou cáseque todos, estivemos pechados nas nosas casas, cando os pequenos empresarios tiveron que pechar os seus negocios, resulta que nos encontramos cun fato de cidadáns que se enriqueceron dunha forma escandalosa. As maiores fortunas deste País creceron un 17%. Entre os 100 máis ricos suman por enriba dos 150.000 millóns de euros. En cabeza Amancio Ortega; ese señor ao que se lle pon alfombra de prata cando fai unha doazón dun aparato hospitalario que custa 200 millóns de euros, por exemplo. Claro que poucos se atreven a publicar que ese señor gañou en plena pandemia preto de 20.000 millóns de euros. Que pasa con el e con outros 99 máis na relación

que se nos ofrece? Ah! Claro, son máis listos que os demais, son máis traballadores, apenas dormen, en fin, non hai quen lles gañe en sacrificios en traballo en entrega...Vostedes cren que será así? Seguro que non.

Nesta relación, que non imos reproducir para non ser pesados atopamos a cidadáns como Sandra Ortega, a filla de Amancio Ortega, á que se lle asigna un capital de 6.138 millóns de euros (nº 344 do ranking mundial); logo podemos atopar a Juan Roig, presidente de Mercadona con 3.500 millóns de euros, ou a Rafael del Pino, accionista maioritario de Ferrovial, que ocupa a 4ª posición con 3.279 millóns de euros.

Dáse a circunstancia de que a pesar dos estragos provocados pola pandemia produciuse un incremento no patrimonio dos máis ricos e un número de novos multimillonarios nunca visto ata agora. A revista Forbes, que, como vostedes saben, se ocupa destes temas, rexistrou un total de 2.755 persoas cun patrimonio superior aos 1.000 millóns de dólares, o que significa un aumento de 660 persoas máis que hai un ano. En total, esas persoas, acumulan unha riqueza de 13,1 billóns de dólares (11,015 billóns de euros). Oito billóns de dólares máis que no ano 2020. Increíble, pero certo.

Ás veces preguntámonos quen manda neste puñetero mundo para que as cousas estean tan mal. Que cren? Como vai toda esta xente preocuparse dos problemas da humanidade se eles non saben o que son eses problemas. Sacan de chequera, que diría un arxentino, e problema resolto. E nós, que facemos? Pois polo que se ve tratar de non molestalos demasiado. Todos os días nos lembran que non é acertado despertar a fera, non vaia ser que aínda sexa peor (non é un xogo de palabras).

Cando nos enteramos destas cousas e ao mesmo tempo somos informados de que un Grupo Inmobiliario extranxeiro, ou non, trata de poñer na rúa unha familia porque non pode pagar o aluguer que ata agora pagaba porque era dun propietario normal que lle cobraba unha cantidade asequible, como se di vulgarmente, lévanos o demo.

Que teríamos que facer? Que debemos facer honestamente? Mirar para outro lado se a nós non nos toca? Pedir coa boca pequena que “por Deus, teñan algo de paixón”? Ou pechar os dentes e berrar forte e alto que isto non é tolerable?

Vostedes deciden. A miña resposta creo que xa a coñecen. Sexan felices se poden.

Redacción

Valentín González Formoso abre unha nova era no PSdG

Venceu nas primarias socialistas galegas e será o novo secretario xeral

O presidente da Deputación da Coruña e alcalde do Concello das Pontes, Valentín González Formoso, será o novo secretario xeral dos socialistas galegos ao vencer contundentemente ao

seu actual líder Gonzalo Caballero nas primarias realizadas o pasado 30 de outubro.

González Formoso impúxose de xeito incontestable cun 58,7% dos votos e triunfando en cinco das sete principais cidades gale-

gas, sendo estas A Coruña, Santiago, Ferrol, Ourense y Lugo. Caballero só quedou triunfador en Vigo e Pontevedra. En concreto, González Formoso recibiu 4.336 votos da militancia socialista fronte aos 2.970 que recibiu Gonzalo Caballero.

En termos territoriais, a vitoria de González Formoso consolidouse nas provincias da Coruña e Lugo. Obtivo o 68,75% das papeletas da Coruña, o 73,99% das emitidas en Lugo, toda vez acadou o 44,5% dos votos de Ourense e o 36,58% dos de Pontevedra. O peso das provincias coruñesa e lucense pode entrever o peso que terán os socialistas destas provincias na próxima directiva xeral do PSdeG.

Aquí cobrarían perfil de cara á

Valentín González Formoso tras proclamarse gañador das primarias do PSdeG. Ao seu carón están as alcaldesas da Coruña, Inés Rey (esquerda) e de Lugo, Lara Méndez (dereita). Foto de La Región (Ourense)

Gonzalo Caballero e Valentín González Formoso durante o debate electoral do pasado 28 de outubro.

nova directiva os nomes das alcaldesas da Coruña, Inés Rey, e de Lugo, Lara Méndez, toda vez o ex presidente da Deputación de Lugo, José Ramón Gómez Besteiro, mantén unha estreita relación con González Formoso.

González Formoso ten unha consistente experiencia política. Alcalde de As Pontes desde 2007, en 2017 alcanzou a Secretaría Xeral do PSOE coruñés. O pasado

30 de setembro anunciou a súa candidatura para as primarias do PSdeG do pasado 30 de outubro.

Queda agora pendente o XIV Congreso do PSdeG a celebrarse o vindeiro 7 e 8 de decembro, para definir a máis que probable candidatura de González Formoso como abandeirado dos socialistas galegos para as eleccións autonómicas da Xunta de Galicia previstas para 2024.

PSOE: "o PP bloquea a promoción do Solo Industrial de Vigo"

A deputada viguesa do PSOE, Leticia Gallego, criticou durante a Comisión de Industria do Parlamento galego que o PP bloquea a promoción de solo industrial en Vigo, votando en contra dunha propo-

sición non de lei do Grupo Socialista que instaba a revisar o Plan sectorial de Áreas Empresariais de Galicia para incluír novas actuacións e ampliar as existentes.

Gallego censurou a inacción da Xunta de Galicia en materia

industrial e o feito de que as empresas galegas "están marchando cara a Portugal por culpa do goberno de Feijóo". Informou tamén que o goberno de Pedro Sánchez está creando solo urbano en Vigo a través da Zona Franca.

Os socialistas interpelarán a Feijóo sobre os fondos Next Generation

O vicevoceiro do Grupo Socialista, Pablo Arangüena explicou logo da Xunta de Portavoces que o voceiro do Grupo Socialista, Gonzalo Caballero, empregará a sesión de control do vindeiro Pleno do Parlamento para esixir-lle explicacións a Feijóo sobre os fondos Next Generation e a súa orientación para mellorar os servizos públicos.

Pablo Arangüena lembrou que "cando levamos un ano e medio de pandemia e cando o goberno de España foi pioneiro en falar dun Plan Marshall para Europa, o único que ten Galicia é unha carta aos Reis Magos de 354 proxectos".

En conclusión, o vicevoceiro socialista expresou a súa preocupación porque "a maioría dos proxectos que coñecemos non son financiábles", ademais de pola "falta de estratexia coñecida e a falta de transparencia na cuestión

dos fondos Next Generation para Galicia". Todas estas eivas, alertou Pablo Arangüena, poden conducir a que se perda "unha oportunidade única, histórica e irrepitible para modernizar a nosa sociedade e a nosa economía".

Arangüena tamén informou que o Grupo Socialista tamén realizará unha interpelación sobre o incremento da taxa de pobreza en Galicia. Neste caso, apuntou que na nosa Comunidade hai, a día de hoxe 300.000 mil persoas en situación de pobreza, sen contar as que están en situación de pobreza relativa, "que son moitas máis". Por outra banda, o Grupo Socialista defenderá unha proposición non de lei sobre necesidade dun pacto pola industria en Galicia.

Tamén se fará unha interpelación sobre o tratamento de residuos urbanos en Galicia e unha proposición nin de lei do Grupo Socialista sobre a declaración de emerxencia climática en Galicia.

O Concello celebra os 150 anos da chegada de Rosalía de Castro á Coruña

O Concello conmemorará os 150 anos da chegada de Rosalía de Castro á Coruña cunhas xornadas que terán lugar en distintos espazos da cidade do 10 ao 12 de novembro e que incluírán concertos para nenos, nenas e maiores no Teatro Rosalía, conferencias no Circo de Artesáns, unha ruta guiada pola cidade rosaliana e unha exposición nos xardíns de Méndez Núñez sobre os 50 anos da Casa de Rosalía. Este evento celébrase en cola-

boración coa Fundación Rosalía de Castro, con quen xa se plantou unha filla da Figueira de Rosalía no parque de Santa Margarida a comezos de ano.

Os actos serán do 10 ao 12 de novembro e consistirán nunha exposición sobre os 50 anos da Casa de Rosalía, nos xardíns de Méndez Núñez, conferencias no Circo de Artesáns, concertos no Teatro Rosalía e unha ruta rosaliana.

A Coruña foi unha cidade importante na vida de Rosalía de

Castro. Na cidade naceu o seu home, Manuel Murguía e viviu varios anos. En 1861 escribiulle nunha carta ao seu home: "A Coruña estaba fermosísima. Unha temperatura de primavera e un sol brillante. Estaba por quedar xa nela".

Despois da morte de Rosalía en Padrón en 1885, Murguía establécese coa súa familia de novo na Coruña, onde funda a Real Academia Galega en 1906, que presidiría ata a súa morte.

Inés Rey homenaxea a figuras da medicina e da loita polos dereitos sociais na tradicional ofrenda floral do Día de Todos os Santos

Alcaldesa da Coruña, Inés Rey, presidiu este luns a tradicional ofrenda floral polo Día de Todos os Santos celebrada no cemiterio de San Amaro. Este ano o acto serviu para render homenaxe a dúas destacadas figuras da medicina coruñesa e aos movementos sindicais de comezos do século XX.

Á ofrenda, na que estivo presente a corporación municipal, acudiron os membros da coral polifónica El Eco, cos que Inés Rey quixo ter unhas palabras de agarimo despois de que o pasado 2020 non houbera actuación musical por mor das restricións da pandemia. A alcaldesa depositou tamén a tradicional coroa de flores ao pé da Cruz dos Esquecidos.

Este ano rendeuse homenaxe a José Rodríguez Martínez, máis coñecido como médico Rodríguez, e ao doutor Ramón Amigo. Inés Rey lembrou os motivos polos cales estas dúas persoas son recordadas. “Médico Rodríguez é un claro exemplo da Coruña solidaria que, entre todos, debemos defender. José Rodríguez foi un doutor de prestixio a finais do século XIX e comezos do XX, que atendeu a moitos cidadáns nas súas propias casas sen im-

portar a súa clase social ou se podían pagar os seus servizos”, afirmou.

Inés Rey lembrou os méritos do médico Rodríguez, que ademais da súa faceta como doutor foi concelleiro do antigo municipio de Santa María de Oza e xornalista. En 1883 foille concedida a Gran Cruz da Beneficencia por acudir desinteresadamente a Valencia durante unha epidemia de cólera.

Por outra banda, a alcaldesa tamén lembrou a figura de Ramón Amigo, un médico que tiña fama de “mago”, segundo o describía Emilia Pardo Bazán, quen lle dedicou varios textos. Ramón Amigo pasaba consulta nun edificio do Ensanche, onde se formaban longas ringleiras de pacientes para recibir os seus “milagres”. “Doña Emilia dixo no seu día del que

podría ter gañado grandes sumas de diñeiro coas súas habilidades. Mais a Ramón Amigo non lle interesaba enriquecerse. Como José Rodríguez, quixo que todo o mundo puidese ser atendido”, sinalou Inés Rey, que reivindicou a importancia da sanidade pública.

Por último, tamén se depositou unha coroa de flores no monumento que honra ás vítimas da folga xeral de 1901, na que morreron oito persoas entre obreiros e civís. Os historiadores a consideran a primeira folga xeral de Galicia. Durante o acto a coral polifónica El Eco interpretou María Soliña e Negra Sombra. A homenaxe rematou coa colocación dun último ramo de loureiro xunto á placa conmemorativa no monumento aos Mortos pola Liberdade.

Deputación da Coruña súmase á Declaración de Valladolid e o Pacto Verde

Mediante declaración institucional no pleno, a Deputación da Coruña súmase á Declaración de Valladolid e aposta pola economía circular e a reconstrución poscovid acorde aos principios do Pacto Verde Europeo, baseada na enerxía limpa, a mobilidade sostible, a eficiencia enerxética, o incremento da biodiversidade, a eliminación da contaminación, a loita contra o cambio climático e a promoción dos obxectivos de desenvolvemento sostible recollidos na Axenda 2030.

Por outra banda, a Deputación da Coruña tamén amosou en pleno provincial o seu rexeitamento á expresión ‘Galicia profunda’ cara calquera aldea, parroquia, vila, comarca ou cidade galegas. Considerou que o cualificativo implica unha “cualificación peyorativa e inxustificadamente negativa” para o territorio, “que resulta inadmisíbel en calquera contexto, máis aínda nunha resolución xudicial”.

Noutro orde de ideas, o pleno

provincial tamén rexeitou a iniciativa da Marea Atlántica para establecer unha moratoria eólica completa en todo o territorio galego, eliminando a excepción da paralización temporal proposta pola administración autonómica.

Finalmente, a Corporación provincial deu luz verde por unanimidade á moción presentada pola Marea Atlántica para establecer servizos de apoio ás persoas migrantes, sobre todo nos pequenos concellos, que non contan cos medios necesarios para dar axuda.

A RAG leva a cabo o congreso centenario de Emilia Pardo Bazán

No marco do Congreso Internacional Emilia Pardo Bazán, cen anos despois organizado pola Real Academia Galega e da Casa-Museo Emilia Pardo Bazán, comezaron unha serie de relatorios durante cinco xornadas que abordarán diversos aspectos da relación da autora e a súa obra con Galicia e Rosalía de Castro, a súa visión do impacto da modernidade no s. XIX ou o seu europeísmo.

Destacan os relatorios de Ermitas Penas, profesora ad honorem da

USCO, sobre a relación entre Pardo Bazán e a escritora norteamericana Edith Warthon, primeira gañadora do Premio Pulitzer; Javier López Quintáns, profesor da USC, sobre as imaxes da modernidade na obra xornalística de Pardo Bazán; Íñigo Sánchez Llama, catedrático da Universidade Purdue, sobre o diálogo de Emilia Pardo Bazán con Walter Benjamin; e o europeísmo de Pardo Bazán a través das súas viaxes, da man de Marisa Sotelo, catedrática da Universidade de Barcelona, entre outros.

Aberto o prazo para participar no Concurso de guións contra a violencia de xénero

Area de Igualdade da Deputación da Coruña, que xestiona a deputada María Muíño, vén de abrir a convocatoria para o VIII Concurso de guións contra a violencia de xénero. O obxecto deste certame é promover a elaboración dun guión, para a posterior realización dunha curta, que xere reflexión, conciencia, sensibilización e prevención da violencia vicaria como forma de control e dominación.

Este certame vai dirixido a alumnado con idades comprendidas entre os 12 e os 18 anos que presenten guións de forma individual ou en grupos de ata 6 persoas,

supervisados e titorizados por persoal docente do centro de ensino público no que estean cursando estudos e que contén co apoio da Dirección de dito centro.

Os guións poden presentarse ata o 30 de novembro e o premio ao guión gañador consistirá nun curso práctico de realización de curtas, durante o cal se producirá a curta baseada no guión e no que o alumnado participante poderá ser partícipe e protagonista en todo o proceso. Ademais, tamén se establece un premio en metálico de 4.000 euros para o centro educativo que titorice o guión gañador.

Deputación da Coruña promove a gastronomía provincial

No marco da Feira Xantar de Ourense, a Deputación da Coruña levou a súa oferta gastronómica da provincia nesta edición que se celebra ata o domingo 7 de novembro.

Unha oferta gastronómica coruñesa que inclúe cinco showcookings e degustacións de produtos característicos de distintos concellos da provincia, e co que a Deputación pon en valor o traballo de profesionais da cociña

como os cociñeiros Paula Martínez e Lolo Mosteiro do restaurante A Artesa da Moza Crecha de Betanzos, Xusto Posse do restaurante Albaroque e a Asociación Coruña Cociña.

Na apertura da feira, encabezada polo vicepresidente da Xunta e conselleiro de Turismo, Alfonso Rueda, participaron tamén autoridades da Deputación de Ourense e polo vereador de Turismo da Cámara de Maia (Portugal).

Comeza a mellora do parque infantil dos xardíns de Méndez Núñez

O Concello da Coruña ven de rematar os traballos de mellora e ampliación da zona de xogos do parque de Oza. Os traballos do citado parque consistiron no cambio do firme e a adaptación do mesmo aos criterios de accesibilidade que a fundación Abrente trasladou ao Concello no convenio asinado este ano entre ambas partes. Os traballos tiveron un orzamento total de 42.842 euros.

Con esta actuación, o Concello da Coruña leva investidos no que vai de mandato un total de 1.296.967 euros no mantemento e mellora das zonas de xogo para nenos.

Tras o remate dos traballos en Oza, a área correspondente prepara xa intervencións noutras zonas infantís da cidade. É o caso dos parques situados nos Xardíns de Méndez Núñez, onde comezaron os traballos esta semana. Alí renovaranse os xogos dos dous recintos existentes, o destinado aos máis pequenos e

Parque de Oza.

o das nenas e nenos máis adultos. Acometeranse tamén melloras na zona de xogo do parque de Santa Margarida e ampliarase o parque infantil da praza de San Jaime, na Sagrada Familia.

O plan de renovación integral dos espazos de lecer foi anunciado o pasado mes de xuño pola alcaldesa Inés Rey tras a súa aprobación na Xunta de Goberno Local. O seu obxectivo é que os 139 espazos de lecer cumpran coa normativa de accesibilidade e estean en condicións. O obxectivo deste plan é tamén que todos os barrios da cidade contén con espazos infantís modernos, seguros e ac-

cesibles.

Desde o inicio do mandato renováronse 18 parques infantís, creáronse dous novos, os de Breogán e Zapateira, e rematáronse as obras do novo parque de San Vicente de Elviña. En total, acometéronse melloras nos parques da praza da Concordia, praza das Conchiñas, Rafael Alberti, Pedralonga, praza Elíptica, San Vicente de Elviña, praza Mariñeiros, parque de San Diego, Urbanización Breogán, Valaire Munich, Birloque, Abogacia, Valaire Maastricht, Azahar, Parrote, praza Salvador de Madariaga, avenida de Cádiz e parque de Oza.

A Coruña terá unha conexión directa con París desde Alvedro a partir de decembro

A Coruña estará unida con París de maneira directa por vía aérea durante os próximos meses. Deste modo, o aeroporto de Alvedro contará coa súa primeira conexión internacional tras a pandemia.

A compañía Vueling, que estrea esta ruta por primeira vez na súa historia, será a encargada de operar esta nova liña en Alvedro con 24 voos.

Esta conexión co aeroporto de París Orly estará dispoñible

de decembro a marzo, en concreto os días 18, 23, 27 e 30 de decembro, 3 e 5 de xaneiro, 19, 22 e 26 de febreiro, 1, 5 e 8 de marzo. Os voos estarán á venda a partir de mañá en todas as canles de Vueling.

A Coruña celebra o XVII Concurso de Tapas Picadillo do 4 ao 14 de novembro

A Coruña volverá gozar das mellores tapas no XVII Concurso de Tapas Picadillo 2021 entre o 4 e o 14 de novembro. O concurso, o certame gastronómico máis antigo de Galicia, leva o nome de Manuel María Puga y Parga, máis coñecido como 'Picadillo', quen fora alcalde da Coruña entre os anos 1915 e o 1917 e tamén un recoñecido escritor e gastrónomo.

Nesta ocasión participan 58 establecementos cun total de 72 tapas. Delas, 42 farano na categoría tradicional e 30 na creativa. Ademais, 22 tapas participan tamén na categoría maridaxe para a que este ano conta coa colaboración da D.O. Monterrei.

As tapas son deseñadas especificamente para o concurso e son elaboradas de maneira artesanal e sempre incluíndo produtos galegos. Ademais, 28 desas tapas son aptas para xente celiaca para o cal se contou coa colaboración da Asociación de Celiacos de Galicia.

Co obxectivo de facilitar a degustación das tapas, o concurso deseñou catro rutas. A primeira comprende as zonas de Monte Alto, Campo da Leña, Cidade Vella, A Mariña e A Franxa; a segunda

as rúas da Barreira, a Estrela, a Galera, San Andrés e Olmos; a terceira sería pola Alameda, prazas de Galicia e Vigo e Juan Flórez e a cuarta e última iría pola Rolda de Outeiro, Os Rosales, Os Mallos, Catro Camiños e Matogrande.

Un xurado de expertos escollerá a tapa gañadora en cada categoría e as tapas participantes na categoría maridaxe serán valoradas por un xurado de catadores/as e expertos/as en viño.

Paralelamente, o público poderá votar as tapas participantes a través dunha 'web-app' creada para o certame, á que se poderá acceder a través do código QR localizado nos propios locais. Para o público tamén haberá premios, como menús nos establecementos gañadores, entradas en Termaria, viaxes en veleiro pola Ría da Coruña, ou rutas en 4x4 e motos de auga.

Para os establecementos gañadores o premio será de 1.000 € nas categorías tradicional e creativa ademais do diploma e a chaqueta conmemorativa, e de 500 € nas categorías de maridaxe e de voto popular.

A información sobre o XVII Concurso de Tapas Picadillo está na web tapaspicadillo.es.

O Pleno municipal rexeita as propostas do Partido Popular en materia de seguridade cidadá

O Pleno municipal da Coruña rexeitou as propostas do grupo do Partido Popular en materia de seguridade cidadá. O goberno local convocou este pleno a petición do PP para debater asuntos relacionados con dita cuestión.

As propostas do grupo municipal popular foron rexeitadas cos votos en contra do Grupo Municipal Socialista, a Marea Atlántica e o BNG. Votou a favor o PP e abstívose a concelleira Non Adscrita.

O concelleiro de Seguridade

Cidadá, Juan Ignacio Borrego, aportou algúns datos oficiais sobre seguridade nos últimos anos, datos procedentes do Ministerio del Interior. Os roubos con forza en domicilio pasaron de 402 no ano 2014 a 97 no 2021. No caso dos furtos, a cifra baixou de 3.462 no 2014 a 1.621 no 2021. O tráfico de drogas tamén descendeu de 41 a 14 casos entre eses dous anos. O edil lembrou que o Concello ten en marcha un reforzo na seguridade nos barrios en coordinación coa Delegación do Goberno.

MIRANDA
LIBRERÍA

en BUEU, onde ía ser?

www.libreriamiranda.gal

Fragas do Eume e Xeoparque Ortegal nos Plans Sustentabilidade Turística

O vicepresidente da Deputación e responsable da área de Turismo, Xosé Regueira amosa a súa satisfacción tras coñecerse que o reparto de fondos dos Plans de Sustentabilidade Turística en Destino recollen os dous proxectos que presentados desde a sección de Turismo da Deputación da Coruña: o proxecto de Xeoparque de Ortegal e o proxecto das Fragas do Eume. A valoración do vicepresidente chegar tras coñecerse, na tarde de onte, os proxectos aprobados na convocatoria extraordinaria de Plans de Sustentabilidade que convoca o Ministerio de Industria, Comercio y Turismo, e

Xuntanza da Comarca do Eume.

que se financiará con fondos de recuperación europeos, os denominados Next Generation.

A protección do medio natural e o seu uso como motor de desenvolvemento, o equilibrio sustentable a nivel económico, a eficiencia enerxética e a diversificación turística, son características dos dous proxectos.

O proxecto de Fragas do Eume implica aos cinco concellos da comarca: As Pontes, Cabanas, Monfero, Pontedeume e A Capela.

O proxecto de Xeoparque de Ortegal implica aos concellos de Cariño, Cedeira, Cerdido, Moeche, Ortigueira, San Sadurniño e Valdoviño.

Unión de Consumidores de Galicia avaliou a calidade das empresas de cable

A Unión de Consumidores de Galicia avaliou a calidade dos operadores de telecomunicacións segundo os datos publicados pola Secretaría de Estado de Telecomunicacións e Infraestruturas Dixitais (SETID) e as estatísticas de reclamacións rexistradas na Oficina de Atención dos Usuarios das Telecomunicacións (OAUTEL).

Deste xeito, o informe de Calidade Global conclúe que as avarías e as reclamacións dos clientes definen a calidade das empresas de cable e de telecomunicacións que operan en Galicia.

Así, MOVISTAR con 7,49 alcanza a maior puntuación. A puntuación

máis baixa é para ORANGE, con 5,70 puntos, a un 31% do líder. Só VODAFONE supera os 7 puntos, situándose en segunda posición, mentres que o Grupo MASMOVIL e EUSKALTEL móvense ao redor dos 6,5 puntos.

No Servizo Móbil suspende ORANGE con 4,43 puntos e o grupo MÁSMOVIL e o grupo EUSKALTEL superan por pouco os 5 puntos. Só MOVISTAR e VODAFONE superan os 6 puntos, o primeiro con 6,64 e o segundo con 6,36. No Servizo Fijo tres operadores conseguen máis de 8 puntos: MOVISTAR (8,34), VODAFONE (8,24) e o grupo EUSKALTEL (8,13). ORANGE, repite a peor puntuación con 6,97 puntos.

A Coruña retoma as visitas nocturnas teatralizadas ao cemiterio de San Amaro

O Concello da Coruña retoma as visitas nocturnas ao cemiterio de San Amaro. O actor e guía turístico Suso Martínez volverá interpretar a Fiz de Cotovelo, unha das célebres personaxes de Wenceslao Fernández Flórez en 'O Bosque Animado', para amosar aos visitantes a infinidade de segredos que garda este xenuíno espazo da cidade.

A concelleira de Medio Am-

biente, Esther Fontán, responsable da área que organiza estas rutas teatralizadas manifestou que "isto é moito máis que un cemiterio. É historia viva da cidade e da cultura da Coruña. Por iso é rechamante e recomendable coñecerlo nun ámbito teatralizado como este".

Estas rutas levan celebrándose desde o ano 2012, bicentenario do cemiterio, e permiten á cidadanía e aos visitantes coñecer

máis en profundidade espazos destacados deste lugar tan especial. "Fiz de Cotovelo será unha vez máis o guía destas visitas. Penso que vai levar á xente a vivir cada recuncho deste cemiterio", indicou Esther Fontán.

As visitas guiadas ao cemiterio de San Amaro serán os sábados 6, 13, 20 e 27 de novembro e 4, 11 e 18 de decembro, en horario de 20.00 a 21.30 horas.

Os Museos Científicos Coruñeses recuperan o acceso libre

A rede de Museos Científicos Coruñeses dan un paso máis cara a normalidade tras a pandemia. Nesta ocasión recupérase o acceso libre ás instalacións, sempre condicionado ao aforo máximo permitido en cada momento.

As persoas que acudan á Casa das Ciencias, a Domus e o Aquarium Finisterrae poderán acceder aboando a entrada, sempre e cando o aforo do museo, que agora é do 100%, non estea com-

pleto. Manterase o servizo de reserva de entradas empregado durante todo este ano. A reserva previa das entradas pode realizarse, con un máximo de tres días de antelación, nas plataformas habilitadas para a Casa das Ciencias, a Domus e o Aquarium Finisterrae. Habrá un 50% de aforo para entrada libre e outro 50% para reservas. Nos días de especial afluencia, como poden ser as xornadas de portas abertas, priorizarase o acceso con reserva.

Estreitando lazos coa cidade de Reading para promocionar e sinalizar o Camiño Inglés

A Deputación da Coruña continúa estreitando lazos coa cidade británica de Reading, coa que se está a traballar na promoción e sinalización do Camiño Inglés para potenciar o mercado emisor británico, principal consumidor deste itinerario, un produto turístico no que a Deputación da Coruña leva traballando durante os últimos anos.

Os deputados Antonio Leira e José Manuel Pequeño, xunto ao presidente da Asociación de

Concellos do Camiño Inglés, Manuel Mirás, foron recibidos polo alcalde de Reading, David Stevens, e as autoridades locais, universidades, empresarios e asociacións da contorna. Ademais, puxeron a primeira sinal desta ruta xacobea en Reading, continuando a sinalización do camiño en terras británicas iniciada en Durham en 2016, para marcar unha ruta

histórica que desde a Idade Media foi un dos puntos de confluencia de peregrinos que se dirixían cara A Coruña e Ferrol.

A historia do Pazo Provincial, protagonista do "Documento do mes" do Arquivo da Deputación

Nunha nova entrega do 'Documento do mes', o Arquivo da Deputación da Coruña repasa a historia do edificio que actualmente alberga a sede da institución provincial pero que, desde a súa construción no ano 1948, tivo diferentes usos e viviu diversas transformacións.

A través desta nova entrega, o ente provincial continúa visibilizando o traballo de dixitalización do Arquivo Provincial, de importante valor como parte do

patrimonio cultural galego, fonte de información e memoria das sociedades pasadas. As publicacións están comentadas pola historiadora e directora do Arquivo Provincial, Carmen Molina.

Riós e A Gudiña terán novos centros de maiores a finais de ano

A Xunta está a financiar a construción de dous novos centros de maiores nos concellos ourensáns de Riós e A Gudiña aos que destina no seu conxunto 400.000 euros, 200.000 euros por equipamento.

Perfecto Rodríguez, xerente do Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar, visitou o 27 de outubro as obras destas dúas infraestruturas, que se prevé que estean rematadas a finais de ano, acompañado dos respectivos alcaldes: o orriolense Francisco Armando Veiga; e o gudiñao José María Lago.

Perfecto Rodríguez destacou o bo ritmo dos traballos destas dúas novas instalacións que están

a executar os concellos, que tamén se encargarán da súa xestión cando entren en funcionamento. Así mesmo, subliñou o valor destes recursos para “garantir que os maiores teñan acceso a unha atención de calidade, vivan onde vivan”.

Ademais, o xerente do Consorcio fixo fincapé na importancia da colaboración entre as distintas Administracións públicas para “seguir mellorando a calidade de vida e o benestar das veciñas e veciños do rural”. Nesta liña, reafirmou o compromiso da Xunta para que os maiores que residen en concellos pequenos e as súas familias teñan preto das súas casas os coidados que necesitan.

Convenios

Estas dúas intervencións que agora se están a desenvolver son froito dos convenios de colaboración asinados no seu día entre a Consellería de Política Social, a través do Consorcio, e os Concellos de Riós e A Gudiña.

No centro de día de Riós, aos 200.000 euros que achega o Consorcio súmanse 250.000 euros da Deputación de Ourense e outros 78.000 euros de fondos do Concello, ata acadar un investimento total de 528.000 euros. O financiamento do Consorcio repártese en dúas anualidades: 75.000 euros no 2020 e outros 125.000 euros no presente exercicio.

O edificio, que terá unha ca-

Francisco Armando Veiga, alcalde de Riós, primeiro pola esquerda.

pacidade máxima de 30 prazas, disporá dunha superficie superior aos 500 metros cadrados. O centro contará con diferentes espazos, como unha sala de rehabilitación, outra para usos polivalentes, unha destinada á atención dos futuros usuarios, zona de comedor e co-ciña, e outras dependencias comúns neste tipo de servizos.

En canto ao centro socioco-

munitario da Gudiña, o Consorcio destina 200.000 euros para financiar a súa construción, co obxectivo de que se converta nun espazo de encontro para as persoas maiores do municipio.

Esta cantidade repártese en tres exercicios: 100.000 euros no ano 2018; 15.000 euros no 2019 e os 85.000 euros restantes na actual anualidade.

Xornadas de Protocolo nos eventos no CEIP A Farixa

O novo contexto xurdido por mor da pandemia actual esixe a actualización do profesorado a este novo escenario, sobre todo naqueles entornos onde as relacións sociais formais son fundamentais.

Respondendo a esa necesidade, no CIEP A Farixa desenvolveronse unhas xornadas destinadas ao profesorado de formación profesional co obxectivo coñecer e aplicar os protocolos COVID a diferentes tipos de eventos e montaxes en establecementos turísticos, así como reflexionar sobre os cambios provocados polas novas medidas no desenvolvemento de eventos, reunión ou congresos.

O relator foi o doutor Carlos Fuente Lafuente, unha das figuras máis relevantes do protocolo no noso país que, ademais de autor de varias publicacións especializadas, é director do International School of Event Management & Communication (ISEMCO) e vicepresidente do Observatorio Profesional de Protocolo e Eventos.

O Centro Integrado de For-

José Luis, director do centro, Carlos Fuente, e Rosa Fernández.

mación Profesional A Farixa foi inaugurado no ano 1981 como centro de Formación Profesional para as especialidades de Electrónica de Comunicacions, Equipos de Informática e Delineación de Edificios e Obras, dos estudos da Lei de Educación de 1970, impartindo os dous niveis para a obtención dos títulos de Técnico Auxiliar (FPI) e Técnico Especialista (FPII).

A pesar da súa curta vida, a evolución foi constante como o demostra o ser o único centro da capital ourensá que se acolleu voluntariamente á implantación

anticipada do Ensino Secundario Obrigatorio no ano 1992, completando máis tarde todo o ciclo de LOGSE coa impartición dos tres tipos de Bacharelato: Científico-Técnico, Ciencias da Natureza e Saúde e Humanidades e Ciencias Sociais. No seu momento tamén foi o primeiro centro en impartir ensinamentos dos ciclos formativos, comezando coa familia profesional de Electricidade e Electrónica, con ciclos de grao medio e superior, mellorando ata o momento a súa oferta coas familias de Edificación e Obra Civil e Hostalería e Turismo.

A Xunta e o Concello do Bolo humanizarán a contorna do núcleo de Celavante

A Xunta de Galicia e o Concello do Bolo colaborarán nunha actuación urbanística no municipio co fin de humanizar a contorna do núcleo de Celavante. Este foi o compromiso asumido pola conselleira de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, Ángeles Vázquez, e o alcalde ourensán, Manuel Corzo, no marco dun convenio subscrito esta semana para fixar os termos da cooperación técnica e económica entre ambas administracións para levar a cabo a obra.

Segundo se recolle no proxecto, a intervención centrarase na humanización da rúa principal e de dous calellos do lugar de Celavante, localizados dentro da zona de protección da Igrexa de San Xoán. En concreto, acometerase unha completa rexeneración dos

pavimentos, retirando o actual e nivelando o terreo antes de colocar unha nova capa de formigón e fiadas de pedras de granito nas marxes do camiño. Así mesmo, tamén está previsto acondicionar a zona coa instalación de bancos consistentes en bloques macizos de granito gris.

Cun custo de case 50.000 euros dos cales o 70% será achegado polo departamento autonómico e o 30% restante polo Goberno municipal, o convenio enmárcase no chamado plan Hurbé, un programa impulsado pola Xunta hai máis dunha década co fin de axudar ás entidades locais a executar diferentes proxectos urbanísticos destinados á creación, mellora e humanización de infraestruturas de uso público e colectivo.

O PP non comparece nos xulgados de Viana do Bolo tras a denuncia do BNG

Secundino Fernández, voceiro municipal do BNG de Viana do Bolo, acompañado por María Albert, deputada do BNG por Ourense, e concelleiros do BNG de Viana, acudiron ao xulgado de Paz de Viana a un acto de conciliación co Partido Popular de Viana e Andrés Montesinos tras a denuncia interposta polo BNG ante a escalada de calumnias e ameazas vertidas por estes nos últimos meses.

Andrés Montesinos, nin o Partido Popular ou un representante dos mesmos, compareceron no xulgado onde se deberían ter presentado tras a denuncia interposta polo BNG no mes de setembro. "No Partido Popular teñen un dedo moi lixeiro para atacarnos pero moita covardía para acudir ao xulgado, dar a cara e desculpase" manifestou Secundino Fernández.

Fernández clarificou que "presentamos este acto conciliatorio ante as graves acusacións, ataques e ameazas que están fora de calquera réplica política e que buscan amedrentar e amordazarnos. As concelleiras e concelleiros do BNG seguimos, a

Comparecentes do BNG.

pesares das ameazas e calumnias e insultos recibidos por parte do PP e dos traidores e tráfugas que nos buscan silenciar. O BNG vai seguir sendo a voz das veciñas e veciños de Viana e seguimos traballando por Viana"

As calumnias e difamacións do PP xa eran unha constante desde antes da ilexítima moción de censura de Viana, porén foi no mes de xuño cando degradación política do Partido Popular chegou a puntos inaceptables, cando desde as redes sociais oficiais do partido acusaron a Se-

cundino Fernández de feitos tan graves como o uso da violencia ou enaltecedo do terrorismo, agravándose aínda máis a situación con reiteradas coaccións e ameazas ao BNG, máis propias duns de "matóns" que dun goberno municipal.

Para o BNG é inadmisíbel que nin Baltar nin a dirección galega do PP desautorizasen esta forma de actuar. Así mesmo a organización nacionalista, reitera o apoio e agradecemento ao BNG de Viana polo seu esforzo e compromiso coa veciñanza.

Néstor Rego: "O BNG só se debe aos galegos e galegas"

Acto político celebrado en Allariz.

O deputado do BNG no Congreso, Néstor Rego, participou nun encontro coa veciñanza de Allariz para explicar a importancia para Galicia de ter voz propia en Madrid e a necesidade de acadar grupo parlamentario do BNG propio para seguir a defender os intereses das galegas e galegos, con máis forza aínda. No que vai de mandato non houbo tema que afectara ao noso País que non fora levado ao Congreso.

O deputado nacionalista destacou a defensa "coherente e insubornábel" dos intereses da Galicia e da clase traballadora desde a súa toma de posesión no Congreso.

Unha voz galega comprometida coa defensa do País desde o primeiro minuto, como se puido comprobar co Acordo de Investidura acadado pola formación do BNG que logrou desbloquear a Axenda Galega após catro anos sen representación do nacionalismo galego na cámara española.

"É evidente o escaso interese do Goberno PSOE-UP por cumprir o Acordo de Investidura asinado mais tamén é verdade que marcou un horizonte claro de actuacións e compromisos coa Galiza que permite á sociedade galega reclamar a súa execución para materializalos en avances concretos" explica o deputado nacionalista.

O BNG busca culminar o cambio político transformador en Galicia e co BNG na presidencia da Xunta

O BNG encara a súa XVII Asemblea Nacional do vindeiro 07 de novembro no Coliseum da Coruña co reto de "pechar dunha etapa e o comezo dun novo ciclo, de reforzamento do proxecto nacionalista, que buscamos culminar coa consecución dun cambio político transformador na Galiza no 2024, co BNG na presidencia da Xunta".

Así o manifestou o responsable comarcal da organización nacionalista Sarín Núñez, quen acompañado da deputada Noa Presas, do deputado Iago Tabarés e do Concelleiro Luís Seara, compareceu en rolda de prensa diante dos medios.

Segundo Núñez, "Somos unha organización nacional, forte, pre-

sente e enraizada en todo o país, que está a vivir un proceso de medre organizativo nos últimos anos e que se marca como un dos obxectivos centrais agrandar a base social do nacionalismo para reforzar o BNG como alternativa política".

Tamén salientou que a Asemblea Nacional do BNG "é un proceso democrático e participativo sen comparación con ningún outro de ningunha forza política, e no que a militancia decide activamente a liña política e a dirección da organización para os vindeiros anos, localidade a localidade, comarca a comarca".

O responsable comarcal do BNG en Ourense quixo pór de manifesto que ademais, "é importante vin-

cular o proceso tamén coa comarca, aproveitando para pór en valor, o alto número de novos militantes da comarca que van participar por vez primeira na Asemblea Nacional, o concorrida e participativa que foi ou vai ser a asemblea e o proceso de debate dos textos na comarca entre outros".

Situación termal

Rematada a intervención de Sarín Núñez e a petición dos medios presentes na rolda de prensa, o portavoz nacionalista no Concello de Ourense Luís Seara, avaliou a situación actual das instalacións termiais da cidade e as últimas polémicas xurdidas en torno as máis que evidentes discrepancias entre Jácome e o seu socio de goberno, o PP.

Seara quixo deixar claro que "o BNG foi a única forza política que presentou no momento da tramitación da lei no Parlamento galego unha emenda á totalidade ao considerar que era unha lei lesiva para o noso modelo termal e como está deseñado".

Luis Seara afirma que "o PP daquelas, non dixo absolutamente nada, é máis, non admitiu ningunha das propostas formuladas pola oposición e pechouse en banda dicindo que era necesaria e que supuña a panacea para o modelo termal de Ourense".

O portavoz municipal lembrou que ao longo deste mandato, "o BNG xa se referiu a esta cuestión no Concello en varias ocasións tanto a través de mocións e de

preguntas en xunta de área e acusáronos de ir en contra dos intereses de Ourense", e engade, "resulta que onde a lei era infalible e onde non se podía facer absolutamente nada, agora resulta que hai recobecos legais polo que benvidos á realidade".

Seara lamentou o tempo perdido ao longo destes meses nos que os centos de visitantes recibidos o que atoparon foron "termas pechadas, e sen visos de que se poidan abrir en breve. O que queremos é que se abran con todas as garantías, por suposto e que se faga canto antes". "Os únicos responsables desta situación son Jácome e o PP, o PP e Jácome, que son as dúas caras dunha mesma moeda".

Redacción OURENSE

O termalismo permanece “clausurado e abandonado pola neglixencia do goberno local” sostén o PSdG

O PSdG-PSOE esixe que o Partido Popular dea explicacións públicas sobre os motivos do retraso na reapertura da oferta pública termal, logo de que a concelleira da área de Termalismo, Flora Moure, declarara que o executivo local pretende solicitar á Xunta de Galicia un permiso para abrir temporalmente os recintos termais mentres as consellarías resoven os expedientes para a adaptación á nova lei autonómica de aproveitamento lúdico das augas, un cambio lexislativo “perpetrado polo propio Partido Popular de costas á cidade” e que supón “o desmantelamento do termalismo en Ourense”.

“O Partido Popular de Ourense vén de recoñecer que fixo unha chapuza legal ao mudar a normativa autonómica e agora ten que arranxar un problema que eles mesmos ocasionaron” aseguran os socialistas. “É máis, a propia concelleira di que veñen de pedir á Xunta exencións a cuestións de obrigado cumprimento que, segundo o Concello, non se poden levar a cabo no caso de Ourense. Con que con máis atentados vai o PP des-

Termas de Outariz no verán de 2017.

trozar Ourense?”, inquired the socialists.

Dende o grupo municipal socialista tachan de “atrevemento” e “ninguneo á veciñanza” que Moure cualifique de “éxito” a posible reapertura dos recintos, e salientan que “o éxito sería non telos pechado, como aconteceu no resto de vilas termais galegas” ao tempo que lamentan que o termalismo permanecese “clausurado e abandonado pola neglixencia do Partido Popular” durante un verán no que Ourense rexistrou o máximo histórico de visitantes e turistas da súa historia.

“Se era posible unha solución temporal para reabrir as termas

de xeito inmediato, por qué non se fixo antes? Por qué tardaron catro meses, dende a súa volta ao bigoberno con Jácome, en tomar esta decisión? Parécenos inxustificable que non se executaran medidas antes se cabía esa posibilidade” censuran os socialistas de Ourense.

“Despois de levar a cabo a aprobación dunha norma claramente lesiva para os intereses de Ourense, que fai xa que mate ao turismo termal en pleno Xacobeo e na antesala da chegada do AVE á cidade, o Partido Popular de Ourense recoñece tarde e mal que existe unha solución temporal ao problema que eles mesmos crearon”, conclúen.

O alcalde quere que a antiga estación de San Francisco sexa centro de saúde

Antiga estación do tren no barrio de San Francisco.

O Concello de Ourense promoverá a expropiación da estación de ferrocarril de San Francisco para dotar o barrio dun centro de saúde. Así o anunciou o alcalde de Ourense, Gonzalo Pérez Jácome, quen avanza que o obxectivo é obter estes terreos, dos que é titular o Administrador de Infraestruturas Ferroviarias (ADIF), e poñelos á disposición da Xunta de Galicia para que constrúa un centro de saúde que preste atención á veciñanza deste barrio, xa que a metade dela actualmente ten que desprazarse ao barrio da Cuña para dispoñer deste servizo.

O alcalde de Ourense explica que “ADIF ten varios terreos en Ourense que non está utilizando. Recentemente anunciamos que

queremos expropiar para interese público unha superficie dunhas 10-12 hectáreas no barrio da Ponte para dotar de mellores infraestruturas e servizos esta zona da cidade. E queremos realizar unha operación similar en San Francisco, onde iniciaremos un expediente de expropiación para obter a antiga estación de ferrocarril”.

“Queremos darlle ao barrio un servizo do que actualmente carece: un centro de saúde propio. Actualmente a metade da veciñanza ten que ir á Cuña para dispoñer deste servizo, e isto realmente é un problema. Queremos que teñan o seu propio centro neuráxico de atención médica, de primeira man”, asegura Pérez Jácome.

Humor

MARIA

ANTOMS

Obradoiro de Emprego “Arquivo Dixital-TIC’s” de Monforte

José Tomé Roca, alcalde de Monforte, visitou ós 20 alumnos e alumnas que participan no Obradoiro de Emprego Arquivo Dixital-TIC, que se celebra dende o día 15 de outubro nas instalacións da Escola Taller da Pinguela, rehabilitada nos dous obradoiros de emprego municipais anteriores, e que agora pasa a ser o lugar de traballo deste novo obradoiro.

O alcalde estivo acompañado polo director deste novo obradoiro municipal, pola primeira tenente de alcalde, Gloria Prada e o concelleiro de Servizos, José Luís Losada. O obradoiro, que conta cun orzamento próximo ó medio millón de euros, está promovido polo Concello de Monforte e subvencionado pola Consellería de Emprego e Igualdade, e a propia administración municipal. A Consellería aporta uns 370.000 euros, mentres que a inversión do Concello

será de máis de 100.000 euros.

Dixitalización

O novo Obradoiro de Emprego posto en marcha polo Concello leva por título “Obradoiro de Emprego Arquivo Dixital-TIC’s”. Concretamente, formaranse nel 20 alumnos e alumnas cuxo obxectivo “será dixitalizar, informatizar e automatizar o patrimonio documental de carácter histórico do Concello de Monforte de Lemos, fomentando e dando a coñecer o arquivo histórico deste Concello, mediante a aplicación das TIC’s e impulsando a administración electrónica” indicou o Alcalde.

Deste xeito, iniciaranse os traballos coa xestión documental do Arquivo Municipal, así como outra documentación local, fotográfica e bibliográfica sobre temas referidos á cultura e á historia monfortinas.

As tarefas a desenvolver incluírán a captura dos documentos

orixinais, a súa edición e implementación de metadatos coa finalidade de cargar estes arquivos no repositorio documental do Concello de Monforte de Lemos. O rexedor municipal apuntou que “con este obradoiro de emprego creamos 24 postos de traballo durante 9 meses; o grupo estará formado por 20 alumnos e alumnas, 2 docentes, un director e unha administrativa”.

Os alumnos formalizaron co Concello un contrato para de formación, aprendizaxe e traballo, a xornada completa durante nove meses, nos que percibirán un soldo equivalente ó salario mínimo interprofesional de cada momento, máis a parte proporcional das pagas extras. En concreto, recibirán formación teórica-práctica na especialidade de Operacións de gravación e tratamento de datos e documentos e aqueles que finalicen con éxito a formación obterán

Visita do alcalde ao obradoiro Escola Taller da Pinguela.

o certificado de profesionalidade nesta especialidade.

“Unha vez rematado o obradoiro”, destacou o alcalde, “al menos 2 alumnos van ter a posibilidade de formalizar contratos de traballo en prácticas, a xornada completa e durante de tres meses en empresas de Monforte. Para elo, estas empresas contarán cun incentivo á contratación de 1.500 euros por empresa, para favorecer a inserción laboral dos participantes nestes programas no mercado de traballo”.

Mellorar a empregabilidade

O alcalde subliñou que os obradoiros de emprego son moi posi-

tivos “posto que axudan ós concellos a levar a cabo proxectos que, sen este mecanismo, sería moi difícil de podelos levar á práctica. Ademais, fomentan o emprendemento”.

Con este tipo de obradoiros, o Concello de Monforte contribúe á mellora da empregabilidade de alumnos interesados de acceder con formación ó mercado laboral e da solución á demanda das empresas de persoal laboral cualificado. O obxectivo final é que estes alumnos poidan quedarse definitivamente nas empresas que os están a contratar, logo da súa formación no obradoiro de emprego.

Novas representacións teatrais en Monforte

A programación da Rede Galega de Teatros e Auditorios continuou en Monforte no Edificio Multiusos coa posta en escena da obra “As virxes salvaxes” da compañía Teatro do Noroeste. É unha obra composta e dirixida por Eduardo Alonso e interpretada por Luma Gómez, Elina Luaces, Amalia Gómez, Imma Antonio, Ana Santos, Manuela Varela, Miguel Pernas e Fernando González.

“As virxes salvaxes” é unha comedia sobre a absurda pero necesaria situación de recluir aos nosos maiores en institucións que os atendan e coiden. Non sempre foi así. Nas culturas rurais, os maiores tiveron sempre unha función, unha ocupación que daba sentido as súas vidas até o final. Máis chegaron as prásas e os apuros da cultura urbana e nela, os maiores non teñen cabida, son un estorbo, e preciso desfacerse deles amoeándolos en institucións concibidas para iso. Nunha destas

Compañía Teatro do Noroeste.

institucións, varias internas realizan, mesmo sen sabelo nin pretendelo, a súa propia revolución.

Aproveitando a entrada dunha nova interna que é levada alí pola súa filla que non pode atendela, varias internas comezan a cuestionar a institución non deixando nada en pe. O caos que xeran pon a realidade contra as súas propias contradicións, creando situacións tremendamente divertidas. A comedia como factor de crítica ante unha realidade que cada vez se amosa máis pe-

chada en si mesma. De algún xeito, este espectáculo é unha homenaxe, se cadra un algo irreverente, aos nosos maiores máis revoltosos.

A seguinte obra do ciclo de teatro para adultos programado polo equipo de goberno do Concello de Monforte será Dreaming Juliet da compañía Elefante Elegante que terá lugar o xoves 4 de novembro no Edificio Multiusos ás 20:15 h, sendo o prezo da entrada xeral de cinco euros e de tres euros para estudantes, desempregados e xubilados.

Curso en Chantada sobre manexo de desfibriladores

A Xunta de Galicia organizou en Chantada un curso sobre a utilización de desfibriladores externos dirixido a voluntarios e voluntarias de Protección Civil. Participaron 24 integrantes da agrupación do municipio e máis das de Sarria, Becerreá e Nogueira de Ramuín.

A Academia Galega de Seguridade Pública -que depende da Vicepresidencia primeira e Consellería de Presidencia, Xustiza e Turismo- retoma a formación presencial para as Agrupacións de Protección Civil logo de que o pasado ano estivera suspendida pola pandemia, circunstancia que paliou na medida do posible con convocatorias de cursos en liña.

O pasado sábado celebrouse un curso similar en Folgoso do Courel, tamén para 24 voluntarios desta agrupación xunto coas de Lourenzá, Ribas de Sil, Cervantes e Ribeira de Piquín.

Trátase de xornadas de cinco

Voluntarios de Protección Civil.

horas de formación, eminentemente prácticas, nas que adquieren os coñecementos necesarios para o manexo dos desfibriladores externos co fin de acurtar os tempos para realizar unha reanimación cardiopulmonar e aumentar así as taxas de supervivencia.

A Academia tamén imparte formación á Policía Autonómica, corpos de Policía Local de Galicia, Policía Nacional, Garda Civil, Grupos de Emerxencias Supramunicipais, bombeiros e outros colectivos en materia de seguridade.

O CEIP de Sober iniciou o curso con máis alumnado dos últimos anos

O CEIP Plurilingüe Virxe do Carme de Sober iniciará o curso con máis alumnado dos últimos anos. Tanto é así que a cantidade de alumnos case se duplicou desde hai dez anos, comparándoo co curso 2010/2011, alcanzando este ano unha matrícula de 73 alumnos, 25 de infantil e 48 de primaria. A suba é constante ano tras ano: 66 alumnos no 2019, 67 no 2020 e 73 este ano.

A este alumnado hai que sumar o da gardería municipal que ten as súas 20 prazas para alumnado de 0 a 3 anos tamén cubertas, o que garante novo alumnado para o colexio nos próximos anos.

Luis Fernández Guitián, o alcalde, explica que dende o Concello se poñen todos os medios posibles para facilitarlle ás familias do Concello a asistencia ao centro de ensino da localidade. Así, organízanse numerosas actividades culturais, ofrécese

Colexio Virxe do Carme de Sober.

o servizo de conciliación e convócanse as axudas para adquisición de material escolar, entre outras.

O Concello agradece ademais a mellora das instalacións comprometida pola Xunta de Galicia, cuxas obras comezarán en outubro e suporán un investimento de 260.000 euros.

Neste senso, o Concello de Sober vén de aprobar por vez primeira as bases reguladoras para a convocatoria de axudas ás familias para a adquisición

de libros de texto e de material escolar de alumnos e alumnas de educación infantil e primaria do CEIP Plurilingüe Virxe do Carme.

As axudas serán como máximo de 120 euros por cada filla/o que estea cursando estudos de educación infantil (2º ciclo) de 3 a 5 anos e dun máximo de 60 euros por cada fillo ou filla que estea cursando estudos de educación primaria no CEIP Plurilingüe Virxe do Carme no curso 2021/2022.

Sober, distinguido cunha bandeira verde de Galicia

A Xunta fallou a concesión de nove bandeiras verdes de Galicia a outros tantos concellos, co fin de recoñecer o seu esforzo e a súa implicación, así como dos seus veciños, na protección dos elementos máis representativos da Comunidade galega: a paisaxe e o patrimonio natural.

Así, ao abeiro da segunda convocatoria, os municipios de Curtis, Ordes, Alfoz, Mondoñedo, Parada de Sil, Outeiro de Rei e Sober acadan por primeira vez a bandeira verde de Galicia; mentres que Porto do Son e Moaña revalidan este recoñecemento, despois de que na primeira edición –a de 2020– foran os primeiros e únicos concellos que ondearon o distintivo.

Con estes galardóns, o Goberno galego quere premiar a aqueles concellos que destacan polas súas

Casa Consistorial de Sober.

boas prácticas ambientais de conservación e protección da paisaxe, ao tempo que se converte nunha correa de transmisión entre o traballo que fan as administracións locais e a implicación da cidadanía. Así mesmo, son un xeito de poñer en valor a rica e extensa diversidade paisaxística de Galicia e de apuntalar a idea de Galicia verde.

O Concello de Sober presentará o documental “Nosoutras-Relatos Femininos”

O Concello de Sober presentará o vindeiro 6 de novembro o documental ‘Nosoutras - Relatos Femininos’, a segunda parte dun proxecto de igualdade que nace co obxectivo de homenaxear ás mulleres do mundo rural e de facer visibles as condutas machistas que xerminan neste contexto. A través desta iniciativa seis testemuñas femininas narran, con auténtica humildade e sinceridade, a súa biografía e como o feito de ser muller ten influído ao longo das súas vidas.

O proxecto ‘Nosoutras’ está recollido en dous formatos. O primeiro deles o papel, a través dunha publicación na que coñecemos os relatos de Pili, Noelia, Otilia, Samanta e Sara, o que permitiu, mediante o sentido do tacto e da vista, achegarnos

A presentación será no salón de actos do consistorio.

ás súas historias de vida. Os relatos presentáronse nun acto público e tamén se difundiron a través das redes sociais do Concello de Sober, onde tiveron grande éxito. Agora o proxecto dá un paso máis e achégase ao mundo audiovisual para traspasar cada un dos nosos sentidos. A presentación estará acompañada da arte musical de Sara Méndez

Arias e Ana Fernández Gayoso.

Esta actividade está financiada pola Secretaría de Estado de Igualdade en desenvolvemento do Pacto de Estado contra Violencia de Xénero e a súa planificación e elaboración executouse dende os Servizos Sociais do Concello de Sober coa colaboración da empresa Némesis Audiovisual.

Programa de excursións pola Ribeira Sacra de usuarios de residencias

En catamarán polo río Miño.

O director xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade, Fernando González Abeijón, acompañou os usuarios da residencia pública autonómica da Milagrosa, en Lugo, nunha excursión en catamarán pola Ribeira Sacra. Esta forma de ocio seguro púxose en marcha no mes de xullo e beneficia a arredor de 600 persoas maiores dos distintos centros da Xunta por toda a

Comunidade.

Abeijón apuntou que se trata dunha boa oportunidade para que recuperen o ritmo de vida activo que caracteriza ás residencias de maiores sempre dun xeito controlado e atendendo ás medidas de prevención fronte á covid-19. Ademais da viaxe en catamarán desde o embarcador de Belesar, visitaron a bodega Ecosac.

Novo acceso á autovía AG-53 en sentido Ourense desde Dozón

Ethel Vázquez, conselleira de Infraestruturas, avanzou que na primavera os veciños de Dozón e da contorna disporán do novo acceso á autovía AG-53 en sentido Ourense grazas a un investimento da Xunta de máis de un millón de euros. Vázquez Mourelle, xunto co alcalde de Dozón, Adolfo Campos, supervisou hoxe estes traballos para dotar dun novo acceso á autovía AG-53 en sentido Ourense, favorecendo os desprazamentos cara á cidade das Burgas, pois actualmente nese municipio só existe un enlace para entrar nesta vía de alta capacidade en dirección Santiago.

Trátase dun novo ramal de conexión entre a autovía da Xunta e a N-525, que fará máis cómodos e seguros os desprazamentos, xa que evita que os veciños de Dozón teñan que desprazarse ata Piñor pola estrada nacional para incorporarse á autovía cara a Ourense. O enlace comeza no quilómetro 275 da estrada nacional, ao pasar

o núcleo do Castro, onde se empraza a Casa do Concello e os principais equipamentos.

A intervención inclúe unha ampliación do carril de vehículos lentos, cruzando a AG-53 a través do paso inferior que hai na autovía para continuar ao longo duns 400 metros ata entroncar coa autovía pola marxe dereita en sentido Ourense. A actuación completárase coa drenaxe, a instalación de valla de cerramento e sinalización, balizamentos e defensas no novo ramal.

Ethel Vázquez detallou que estas obras, que comezaron a finais de setembro avanza segundo o previsto. Concretou que os traballos previos, de despexe, roza e demolicións, están avanzados, cun grado de execución do 75%. Sinalou que na actualidade se está a avanzar na drenaxe, coa execución da arqueta onde desaugarán as augas pluviais procedentes das escorrentías da zona. Xa se colocou o colector de formigón prefabricado para conducir

as augas pluviais do novo ramal. Prevese que este mes de novembro se finalice xa a drenaxe transversal e poder avanzar na escavación en desmonte e nos recheos en terraplén. Na actualidade están a traballar 9 máquinas na zona, pero adiantou que cando as obras collan ritmo estarán traballando uns 30 operarios e 15 máquinas.

A conselleira lembrou que o proxecto tivo en conta as achegas formuladas no período de participación pública para facilitar e garantir a accesibilidade á granxa que hai nas proximidades. Neste sentido, habilitouse un camiño de servizo, que discorrerá paralelo á autovía pola marxe dereita, manténdose a entrada á estrada nacional en dirección Ourense. A nova vía entre a N-525 e a AG-53 terá dobre sentido de circulación entre a estrada nacional e o camiño de servizo. Tamén, co fin de que os vehículos poidan transitar entre a nova vía e o camiño de servizo construírase unha glorieta, mantendo o acceso directo

O novo ramal evitará que os veciños de Dozón teñan que ir ata Piñor para incorporarse á autovía cara a Ourense.

e apto para vehículos pesados entre o camiño que dá acceso á granxa e á estrada nacional.

Entrada e saída á autovía

A conselleira tamén recordou que a Xunta está a avanzar na redacción do proxecto para completar os movementos de entrada e saída desde Dozón á autovía. Indicou que o ramal de saída da AG-53 no alto de Santo Domingo permitirá que os vehículos que veñan de Ourense poidan saír en Dozón.

Fixo fincapé en que a Xunta tamén vén de demandar unha mobilidade máis económica na autoestrada estatal AP-53, que completa a conexión entre Ourense e

Santiago, pois é unha vía cunhas das peaxes máis altas e sen ningún tipo de bonificación. Avanzou que nas próximas semanas se prevé ter pechado o estudo do impacto que suporá levar á AP-53 as bonificacións que se aplican na AP-9, para abordalo cos Concellos e dar traslado ao Ministerio.

O obxectivo é que se poida introducir vía emenda nos Orzamentos Xerais do Estado para 2022 unha partida para bonificar as peaxes da AP-53. Os traballos de limpeza nas marxes das estradas da Xunta permitiron desde xullo a roza mecánica de 320 km e actuar nunha superficie de 112.500 m2 de modo manual.

A Xunta reforza a acollida de peregrinos na Vía da Prata con 76 prazas no mosteiro de Oseira

O vicepresidente primeiro da Xunta, Alfonso Rueda, visitou as actuacións xa finalizadas da rehabilitación do antigo albergue do mosteiro de Oseira para contar con 32 prazas para a acollida de peregrinos. Ademais, nos próximos meses rematará a construción do novo albergue con outras 44 prazas ao reconverter unhas naves abandonadas dunha parte do mosteiro. En total, serán 76 prazas dispoñibles para os peregrinos que percorren a Vía da Prata.

As dúas instalacións estarán integradas e conectadas neste espazo e contarán cunhas instalacións accesibles, que no caso da reforma do antigo albergue contará con baño adaptado para persoas con discapacidade e na súa ampliación cunha habitación de 2 prazas tamén adaptada.

As obras da rehabilitación do antigo albergue que visitou hoxe o vicepresidente primeiro da Xunta incluíron melloras na planta baixa e primeira nas zonas do vestíbulo, a lavandería, o almacén e os aseos. Os traballos consistiron na construción dun novo volume para pechar a nave actual, dotando ao albergue dun aseo accesible e outros novos.

No caso da nova construción, Alfonso Rueda explicou que se está a actuar respectando a edificación orixinal ademais de recuperar zonas derruídas e utilizar materiais adaptados á contorna. Nesta liña, as obras seguen a liña da aposta da Xunta na ampliación dos albergues pública mediante a posta en valor de edificios históricos e apostando pola accesibilidade e sistemas de eficiencia enerxética.

O vicepresidente primeiro da Xunta lembrou que xunto con este novo espazo en San Cristovo de Cea, a ruta da Vía da Prata sumará en 2022 aos seus 13 albergues outro no concello de Piñor, que conta cun investimento de 1,1 millóns de euros e estará dotado con 40 prazas e cabalerías.

O Goberno galego continúa así coa ampliación da rede pública de albergues, á que nos últimos anos destinou 10,6 millóns de euros, co obxectivo de acadar ao longo deste Xacobeo 21-22 os 78 albergues. Aos de A Gudiña, Vigo e Sobrado inaugurados este ano engadírase este en Oseira e para 2022 tamén están previstos os de Piñor, Riós, Ferrol e A Coruña, neste último caso unha vez que o concello concrete a ubicación.

Co obxectivo de ofrecer a mellor imaxe de Galicia aos peregrinos,

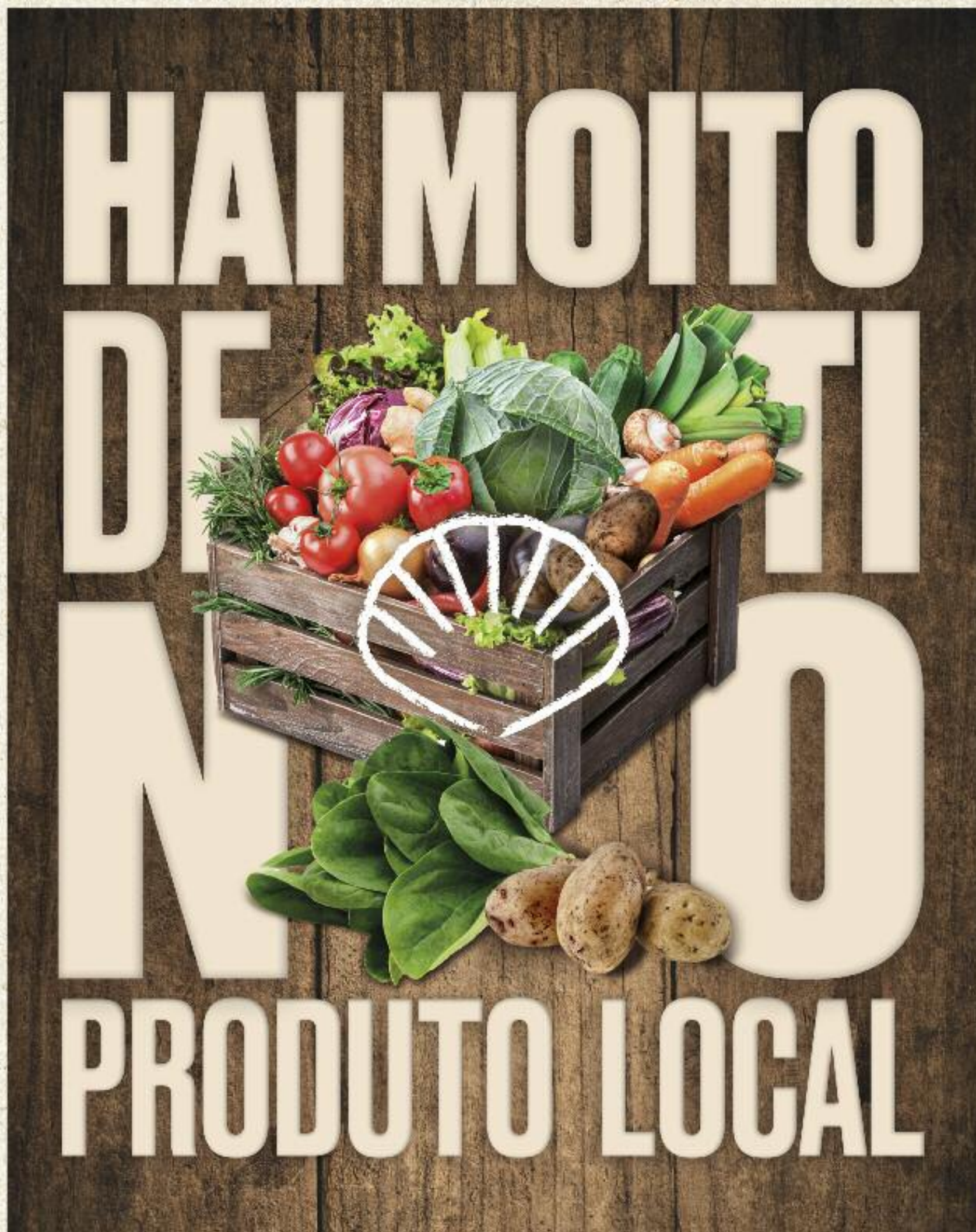

O Goberno galego investiu 1M€ para darlle unha nova vida a este Ben de Interese Cultural.

continuaranse os traballos na adecuación dos camiños e dos albergues. De feito na Vía de Prata, a Xunta xa investiu 2,5 millóns para o acondicionamento do trazado. Ademais, dos 2,4 millóns que se investirán ata finais deste 2021 para mellorar a eficiencia enerxética e a accesibilidade de 28 albergues públicos na comunidade, 5 deles atópanse nesta ruta.

Alfonso Rueda incidíu en que estas actuacións levadas a cabo no Camiño, xunto coas medidas de prevención ante a covid-19, a

posta en marcha do seguro coronavirus ou a campaña de promoción Camiño a Galicia contribuíron á reactivación da peregrinación neste ano superando as expectativas. A Xunta tiña previsto pechar o ano por riba das 140.000 Compostelas e esa cifra xa se acadou en setembro con máis de 168.000 no que vai de Ano e co 74% dos peregrinos de orixe nacional. Por iso, o vicepresidente primeiro da Xunta confía en que en 2022 continúe a reactivación do Camiño cos peregrinos internacionais.

GADIS

#EnConfianza

Stop Eólicos Xurés Celanova sostén que Iberdrola pretende coroar o Xurés con catro aeros de 180 metros

Supón máis do dobre de alto dos corenta e dous que chantou no Larouco

Ameaza dunha liña de 73 máquinas aeroxeradoras, de entre oitenta e cento oitenta metros de altura, no horizonte arraiano entre a Serra do Larouco e o Candal, na parte oriental do Parque Natural do Xurés, está sobre a mesa da Administración pública galega coa publicación do proxecto P.E. San Martiño, no linde dos concellos de Baltar e Calvos de Randín e o portugués de Montalegre.

A ameaza está sobre a mesa da Xunta de Galicia sen que se teñan pronunciado nin Consello da Cultura Galega nin o Comité Científico da Reserva da Biosfera nin a Xunta Reitora nin o Comité Científico do Parque Natural do Xurés, tal e como reclamou o pasado mes de agosto STOP EÓLICOS XURÉS-CELANOVA, seguindo as alegacións elaboradas por Petón do Lobo contra a LAT do Xurés.

Cortalumes na fronteira e cuña do Portelo, onde hai vestixios do castelo medieval.

Corporación Iberdrola, unha das grandes empresas do oligopolio eléctrico no Estado español, pretende instalar catro aeroxeradores de 200 metros de altura na mesma fronteira con Portugal, a unha distancia de apenas un quilómetro das aldeas de Sabucedo dos Peros e San Martiño dos Peros, na parte galega, e a uns oitocentos

metros da aldea lusa de Sendim. Cos cambios normativos que a Xunta anunciou a semana pasada, entre eles o de establecer a distancia mínima entre máquinas e vivendas a cinco veces a altura dos aeroxeradores, este proxecto sería inviable.

Ademais, o mapa acústico que inclúe o estudo de impacto ambiental indica que as aldeas de Sabucedo dos Peros e San Martiño dos Peros percibirán rúidos nun rango de 40 a 45 decibelios.

Niveis acústicos

A empresa Taxus, con sede en Oviedo, elaborou un estudo de impacto ambiental. Iberdrola non informa dos efectos acústicos dos aeroxeradores en Portugal. O núcleo de poboación máis próximo ás máquinas é o de Sendim, en Portugal, a uns 600 metros do aeroxerador número 3.

Iberdrola tampouco considera os impactos combinados do proxecto P.E. San Martiño cos polígonos eólicos en territorio luso, cando no rango de dez quilómetros que atende o estudo sitúanse varias centrais eólicas, entre elas, a de Cabeço Alto, con 12 máquinas e á mesma altura que o Parque Natural do Xurés.

Paisaxe

Iberdrola- sostén Stop Eólicos- pretende chantar os aeroxeradores máis altos da raia nunha área declarada de Especial Interese Paisaxístico, a denominada Serra da Pena-O Couto Mixto, integrada no conxunto de protección das Chairas, fosas e serras ourensás. A instalación, como recoñece a empresa no documento de avaliación de impactos, de máis de mil páxinas e en información pública desde o luns, tamén provocará impactos paisaxísticos na Fraga da Rousía (Concello de Baltar), a 800 metros das máquinas, e nos Penedos da

A liña de evacuación cara o Larouco aparece neste mapa de impacto visual das infraestruturas eléctricas.

Raíña Loba (Concello dos Blancos).

Iberdrola é a empresa que promoveu e xestiona o macro-polígono que ocupa o Monte Larouco, en Cualedro, con 42 máquinas de 81 metros de altura nunha ringleira de 6,9 quilómetros, que xa estragou a área de protección paisaxística Penas da Serra do Larouco, entre Lucenza e a Fraga Brava. A desfeita paisaxística concretaríase coa instalación dos P.E. de Tramontana (8 aeroxeradores), Mistral (7) e San Martiño (4) que unirían a liña visual da central eólica de Iberdrola no Larouco co P.E. de Cabeço Alto (12 aeroxeradores), a uns vinte quilómetros ao leste.

Natureza e Patrimonio

Alén do impacto paisaxístico, os plans de Iberdrola tería afeccións severas na natureza e no patrimonio desta parte do Concello de Baltar. A empresa recoñece que as máquinas están moi próxima ao límite administrativo da Reserva Transfronteiriza Xurés-Gerês (248 metros) e da Rede Natura e das áreas ZEC e ZEPVN, así como do Parque Natural do Xurés (640 metros).

En canto as afeccións ao patrimonio cultural, a empresa advirte que está pendente o estudo do que se encargará ZETA

Arqueoloxía, S.L. Porén, no que sinala como "análise previa", xa identifica afeccións a varios elementos que se sitúan moi próximos ou mesmo dentro da perimetral do polígono eólico previsto. E sinala o Castro da Boullosa, os túmulos de Anta e do Alto da Escusa, un posíbel neveiro no Alto da Frieira, e o Castelo do Portelo. Este último elemento, que coincide co marco número 150 da raia e ten parte en Portugal e parte na Galicia, a catalogación da Xunta indica que ten "dominio visual absoluto cara todos os puntos cardinais da cabeceira do Val do Salas e Montalegre.

A plataforma STOP EÓLICOS XURÉS-CELANOVA, que xa presentou en setembro alegación contra a LAT do Xurés, a liña de evacuación conxunta, proxectada para as centrais de Tramontana e Mistral que vai do Concello de Baltar ao de Muíños, pasando polo de Calvos de Randín, contestará tamén este proxecto de Iberdrola. O prazo para as alegacións remata o 24 de novembro. No caso do proxecto San Martiño, a liña de evacuación que a empresa presenta nestes documentos a exposición pública conectaría este polígono coa subestación do Larouco, tamén explotada por Iberdrola.

FUCO PRADO

